C/2023/857

8.12.2023

Avizul Comitetului Economic și Social European pe tema „Pentru un lanț de aprovizionare al Uniunii Europene rezilient, durabil și responsabil cu materii prime critice”

(aviz din proprie inițiativă)

(C/2023/857)

Raportoare: **Cinzia DEL RIO**

Decizia Adunării plenare	25.1.2023
Temei juridic	Articolul 52 alineatul (2) din Regulamentul de procedură
	Aviz din proprie inițiativă
Secțiunea competentă	Secțiunea pentru piața unică, producție și consum
Data adoptării în secțiune	4.9.2023
Data adoptării în sesiunea plenară	20.9.2023
Sesiunea plenară nr.	581
Rezultatul votului	
(voturi pentru/voturi împotrivă/abțineri)	156/36/44

1. **Concluzii și recomandări**

1.1. Avizul își propune să identifice cu prioritate răspunsurile pe plan social și ecologic în legătură cu impactul utilizării tot mai extinse a materiilor prime critice în lanțurile valorice din țările terțe, deoarece, până în prezent, nu a fost abordată cu destulă atenție interconectarea dintre lanțurile valorice globale, schimbările climatice și munca decentă. În contextul autonomiei strategice europene, alte sectoare vitale, cum ar fi sănătatea, apărarea și electronica, sunt deosebit de expuse unei potențiale concurențe neloiale sau unor manipulări din partea anumitor țări terțe.

1.2. Combinația dintre COVID-19 și impactul geopolitic ca urmare a invadării Ucrainei de către Rusia și a noilor tensiuni dintre SUA și China în regiunea indo-pacifică a condus la o polarizare din ce în ce mai clară a relațiilor internaționale. În contextul concurenței globale dintre Uniunea Europeană (UE), SUA și China, prioritatea actuală a guvernelor și a UE este de a asigura disponibilitatea materiilor prime de cea mai mare importanță pentru sprijinirea transformării digitale și ecologice a sistemului industrial. Respectarea standardelor sociale și de mediu de-a lungul lanțurilor valorice rămâne un obiectiv fundamental al politicilor UE în toate țările ([1]).

1.3. Pentru a aborda aceste chestiuni cruciale, Comitetul Economic și Social European (CESE) propune un set de obiective și acțiuni în vederea realizării unui lanț de aprovizionare al UE rezilient, durabil și responsabil. Prin urmare, deciziile strategice ale UE ar trebui să includă următoarele recomandări:

1.4. să se recunoască, pe baza dinamicii internaționale actuale și a constrângerilor sociale și de mediu inevitabile, că măsurile voluntare, fără caracter obligatoriu, sunt insuficiente pentru a aborda provocări atât de complexe;

1.5. să fie implicați toți actorii (publici și privați) în gestionarea asistenței tehnice și financiare pentru a promova o tranziție cuprinzătoare, evitând noi decalaje structurale între țările UE și asigurând echilibrul, incluziunea și accesul egal la sprijin, începând cu măsurile pentru o tranziție justă, în conformitate cu orientările internaționale ([2]);

([1]) *Increasingly strategic raw materials* [Materii prime din ce în ce mai strategice], blogul comisarului Thierry Breton, Comisia Europeană, 12 iunie 2022.

([2]) *Guidelines for a just transition towards environmentally sustainable economies and societies for all* (Orientări pentru o tranziție justă către economii și societăți durabile din punctul de vedere al mediului pentru toți), OIM, ILC, 16.6.2023.

1.6. să fie implicat Parlamentul European, și nu doar în calitate de observator, în activitatea Comitetului european pentru materii prime critice. Este de dorit ca acest comitet să consulte partenerii sociali și organizațiile societății civile din UE cu privire la toate propunerile, asigurând decizii incluzive și condiții de concurență echitabile pentru statele membre ale UE;

1.7. să se țină seama de obiectivele pe termen mediu și lung în **diversificarea surselor de aprovizionare** pentru: (a) a reduce cererea și consumul de materii prime critice și a investi în reciclare și reutilizare; (b) a spori – printr-o monitorizarei regulată – gradul de utilizare a materialelor regenerabile; (c) a investi în practici miniere și de producție reziliente, durabile și responsabile, inclusiv în țările terțe, în vederea îmbunătățirii standardelor sociale și de mediu; (d) a spori aprovizionarea de la parteneri considerați a fi „fiabili", atât din punctul de vedere al garanțiilor comerciale, cât și al celor sociale și de mediu; (e) a negocia noi acorduri comerciale – acorduri de liber schimb (ALS) – și a le adapta pe cele existente, utilizând instrumente de punere eficace în aplicare a capitolului privind comerțul și dezvoltarea durabilă (CDD), pe baza respectării și a promovării actualizării normelor internaționale în materie de lucru și de mediu;

1.8. să se solicite colegiuitorilor UE să ajungă la un acord cu privire la o directivă privind diligența necesară în materie de durabilitate a întreprinderilor (***Corporate Sustainability Due Diligence***) și să elaboreze **proiecte strategice** de-a lungul întregului lanț de aprovizionare și subcontractare, inclusiv în țări terțe, asigurând aplicarea Orientărilor Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE) privind întreprinderile multinaționale, a Declarației tripartite privind întreprinderile multinaționale și politica socială a OIM și a Orientărilor OCDE privind diligența necesară referitoare la existența unui lanț de aprovizionare responsabil în cazul minereurilor provenite din zone afectate de conflicte și cu risc ridicat, **care să permită o dezangajare responsabilă în raport cu aceste țări**. Procedurile **accelerate** prevăzute pentru proiectele strategice nu ar trebui să desconsidere normele sociale și de mediu. CESE reiterează ceea ce s a subliniat deja în avizele anterioare: „În pofida obligației primare de diligență a marilor întreprinderi, MIMM-urile vor fi afectate indirect, întrucât întreprinderile care intră sub incidența directivei își vor ridica pretențiile față de furnizori în ceea ce privește punerea în aplicare a Principiilor directoare ale ONU privind afacerile și drepturile omului, raportarea nefinanciară și gestionarea propriului lanț de aprovizionare […] CESE solicită statelor membre să ofere asistență, în special MIMM-urilor, într-un mod practic, specific și eficient, în cadrul unei cooperări structurale cu organizațiile reprezentative în cauză" ([3]);

1.9. procedurile privind diligența necesară definite atât de strategia privind munca decentă în lanțurile de aprovizionare, adoptată de OIM în acest an ([4]), cât și de noile orientări ale OCDE privind diligența necesară în sectorul extractiv ar trebui să fie puncte de referință pentru punerea în aplicare a obligației de diligență pentru întreprinderile implicate în acest sector;

1.10. să se asigure respectarea cu titlu obligatoriu, în acordurile comerciale, a tuturor normelor și standardelor internaționale, începând cu cele privind comerțul ilicit cu resurse, inclusiv cu aplicarea unor sancțiuni **de tip comercial**;

1.11. să se aplice dispozițiile OSCE în ceea ce privește stocurile existente de pământuri rare grele sau de produse derivate din acestea; ori de câte ori este posibil, să se identifice sursa furnizărilor și să se asume responsabilitatea pentru diligența necesară de-a lungul întregului lanț de aprovizionare, asigurându-se conformitatea și fără a se baza pe terți. În plus, este necesar să se analizeze posibilitatea de a acționa în caz de încălcare repetată de către furnizor;

1.12. să fie sprijiniți partenerii comerciali în promovarea muncii decente, a egalității de remunerare și a egalității de șanse la locul de muncă, pe baza dialogului social și a negocierii colective. Să se ofere **sprijin întreprinderilor pentru** a fi în măsură să identifice riscurile specifice sectorului ([5]) și să pună în aplicare proceduri privind diligența necesară în sistemele lor de gestionare;

1.13. să se adopte proceduri pentru a garanta că întreprinderile care beneficiază de stimulente și de alte forme de sprijin nu contribuie în mod direct sau indirect la prejudiciile legate de utilizarea materiilor prime și a pământurilor rare grele extrase în mod iresponsabil în contexte expuse riscului de încălcare a drepturilor omului și a drepturilor de mediu și în situații de conflict;

([3]) Avizul Comitetului Economic și Social European privind propunerea de directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind obligația de diligență în materie de durabilitate a întreprinderilor și de modificare a Directivei (UE) 2019/1937 (JO C 443, 22.11.2022, p. 81).

([4]) *Strategy on decent work in supply chains* (Strategia privind munca decentă în lanțurile de aprovizionare), a 347-a sesiune a Consiliului de administrație al OIM, martie 2023.

([5]) FP, *Batteries Are the Battlefield – The next geopolitical contest may be over green technology, and China, for now, is poised to win control of those supply chain* (Bateriile reprezintă câmpul de luptă – Următorul conflict geopolitic ar putea fi legat de tehnologia verde, iar China este hotărâtă în prezent să obțină controlul asupra acestor lanțuri de aprovizionare), 25 ianuarie 2023.

1.14. să se asigure că proiectele strategice sunt realizate în urma unei evaluări a impactului asupra mediului – cu prelungirea termenului actual de 30 de zile – și cu implicarea partenerilor sociali și a comunităților locale, pentru a facilita consensul tuturor părților implicate și a evita riscul ca proiectele să fie puse în aplicare în zone protejate. Să garanteze că potențialul acestor inițiative de creare de locuri de muncă de calitate este exploatat pe deplin;

1.15. să se stabilească obiectivul de 30 % pentru proiectele în care sunt folosite materii prime secundare ce provin, de exemplu, din depozite de deșeuri sau din reextracția deșeurilor și din instalațiile de reciclare. La fel de importantă va fi evaluarea întreprinderilor implicate, pe baza prestațiilor anterioare, asigurându-se un proces de selecție transparent și democratic care să implice în procesul decizional toate instituțiile UE și toate părțile interesate, nu doar noul Comitet de control normativ al Comisiei;

1.16. să se asigure cooperarea între diverșii actori din lanțul de producție, sprijinind adoptarea unor acorduri cuprinzătoare între partenerii sociali și, astfel cum este stabilit de Organizația Internațională a Muncii (OIM) ([6]), să fie sprijinite toate părțile interesate și întreprinderile multinaționale și naționale în vederea adoptării de măsuri adecvate pentru a asigura îndeplinirea obligației de protecție care revine statului și responsabilitatea întreprinderilor de a respecta drepturile omului, consolidând instituțiile publice și dezvoltarea capacităților partenerilor sociali și ale societății civile;

1.17. să se solicite investitorilor și industriilor din domeniul pământurilor rare să publice rapoarte privind sursele de aprovizionare de la furnizori din țări terțe, utilizând efectul de levier și posibile măsuri restrictive pentru a descuraja întreprinderile să se aprovizioneze din țări care prezintă riscuri. În costurile produsului ar trebui, de asemenea, să fie incluse costurile legate de protecția socială și a mediului, precum și procesele de tratare și reciclare a deșeurilor;

1.18. **să se sprijine digitalizarea lanțului de producție**. Utilizarea tehnologiilor digitale va fi esențială pentru îmbunătățirea gestionării lanțului de aprovizionare și a eficienței acestuia și pentru identificarea problemelor în timp util, prin intermediul platformelor de gestionare a comenzilor, al trasabilității produselor și al monitorizării proceselor de producție;

1.19. să se investească **în formare, în valorificarea competențelor și în inovare**, în vederea creării de locuri de muncă de calitate și a unor sisteme de producție durabile, cu stimulente și instrumente financiare europene menite să consolideze întregul lanț de producție.

2. **Observații generale**

2.1. *Context*

2.1.1. Noul context geopolitic impune reorganizarea lanțurilor de producție în conformitate cu noi criterii, care nu mai sunt legate în principal de costuri și de dinamica pieței: 1) independența față de fiecare țară dominantă, cu diversificarea surselor de aprovizionare, pentru a evita riscurile de întrerupere a aprovizionării; 2) autonomia strategică din motive politice; 3) securitatea; 4) durabilitatea mediului și cea socială.

2.1.2. Utilizarea din ce în ce mai frecventă a lanțurilor valorice a contribuit la crearea de locuri de muncă, transformând milioane de locuri de muncă informale în locuri de muncă formale, dar în multe situații, astfel cum a subliniat OIM ([7]), a condus la înrăutățirea condițiilor de muncă, a sănătății și siguranței, la un nivel crescut de utilizare a muncii copiilor și a muncii forțate și a unor forme de discriminare, precum și la lipsa protecției juridice. În plus, a avut un impact semnificativ asupra mediului, în special în sectorul extractiv, în zonele industriale și în zonele libere industriale pentru export (*Export Processing Zones* – EPZ), unde se înregistrează o prezență prevalentă a milioane de lucrătoare.

([6]) *Guidelines for a just transition towards environmentally sustainable economies and societies for all* (Orientări pentru o tranziție justă către economii și societăți durabile din punctul de vedere al mediului pentru toți), OIM, ILC, 16.6.2023.

([7]) OIM, *Strategy on decent work in supply chains* (Strategia privind munca decentă în lanțurile de aprovizionare), a 347-a sesiune a Consiliului de administrație al OIM, martie 2023.

2.1.3. **Peste 450 de milioane de lucrători, inclusiv 190 de milioane de femei,** sunt implicați în lanțuri de aprovizionare globale ([8]), cu repercusiuni grave ca urmare a crizei provocate de pandemia de COVID-19, nu numai în sectoarele confecțiilor și agriculturii, ci și în sectorul minier și în cel al autovehiculelor ([9]). Femeile, care reprezintă o parte semnificativă a forței de muncă din lanțurile de aprovizionare globale, ocupă în principal locuri de muncă slab remunerate și care presupun un nivel redus de calificare. Potrivit datelor OIM, în Europa, numai în sectorul minier și al rafinării există 3,4 milioane de lucrători.

2.1.4. În ceea ce privește problema legată de mediu, și Banca Mondială a solicitat acțiuni sinergice prin noi politici de producție, începând cu mineralele strategice ([10]).

2.1.5. Europa depinde foarte mult de țările terțe în extracția și prelucrarea materiilor prime critice. 63 % din cobaltul utilizat pentru baterii este extras în Republica Democratică Congo (RDC), 97 % din magneziu provine din China și aproape 100 % din pământurile rare utilizate la nivel mondial sunt rafinate în China, dar sunt extrase în altă parte, în mare parte în Myanmar/Birmania. Africa de Sud furnizează 71 % din metalele din grupa platinei (ruteniu, rodiu, paladiu, osmiu, iridiu și platină) ([11]), iar Turcia asigură 98 % din livrările europene de borat ([12]). Un studiu recent al PE ([13]) oferă date actualizate privind nivelurile importurilor de materii prime critice și evidențiază că majoritatea materiilor prime, esențiale pentru unele sectoare industriale europene, importate de UE provin din țări cu libertate economică redusă și niveluri scăzute de democrație, care sunt dificil de înlocuit în aprovizionare în viitorul apropiat.

2.1.6. Un exemplu concret îl reprezintă Myanmar/Birmania, aflată de doi ani sub o dictatură militară violentă și țară de extracție „utilizată" de China. Din 2016, în statul Kachin, o regiune din nordul țării, pe o suprafață de dimensiunile Republicii Singapore, au apărut peste 2 700 de mine de pământuri rare grele. Potrivit Raportului Global Witness, externalizarea acestui sector extrem de toxic în Myanmar/Birmania a transformat zona în cea mai mare sursă de aprovizionare din lume cu minerale de disprosiu și terbiu, două dintre cele mai prețioase metale grele ([14]). În plus, deși materiile prime critice sunt extrem de importante pentru producții inovatoare, ele sunt adesea foarte toxice pentru cei care le prelucrează: cum este, de exemplu, cazul litiului ([15]). Potrivit Comitetului pentru evaluarea riscurilor din cadrul Agenției Europene pentru Produse Chimice (*European Chemicals Agency's Risk Assessment Committee*), trei săruri de litiu (carbonat, hidroxid și clorură de litiu) ar trebui clasificate drept „substanțe cunoscute ca fiind toxice pentru sănătatea reproductivă umană", deoarece ar provoca infertilitate și avorturi ([16]). Unii producători se opun acestei clasificări, susținând că dovezile științifice sunt *insuficiente* pentru a *justifica* o astfel de clasificare strictă, care ar avea un impact important asupra obiectivelor industriale europene privind vehiculele electrice, bateriile și materiile prime critice ([17]).

2.1.7. CESE subliniază că este important ca obiectivele noii strategii europene pentru utilizarea materiilor prime, inclusiv a materiilor prime rare și adesea toxice – esențiale pentru industria europeană – să fie orientate către investiții în metode de extracție inovatoare și durabile, reciclarea și reutilizarea materialelor rare și înlocuirea cu materiale netoxice, renunțându-se la aprovizionarea din țări cu standarde sociale și de mediu care prezintă riscuri. În același timp, este prioritar să se protejeze

([8]) OIM, *Integrated Strategy on Fundamental Principles and Rights at Work* (Strategia integrată privind principiile și drepturile fundamentale la locul de muncă), 2017-2023.

([9]) OIM, *Technical Meeting on Achieving Decent Work in Global Supply Chains* (Reuniunea tehnică privind realizarea muncii decente în lanțurile de aprovizionare globale), Geneva, 25-28 februarie 2020; *Dissensus and deadlock in the evolution of labor governance: global supply chains and the International Labour Organization* [Disensiunea și impasul în evoluția guvernanței forței de muncă: lanțurile de aprovizionare globale și Organizația Internațională a Muncii (OIM)], Huw Thomas & Mark Anner, Springer

([10]) *Minerals for Climate Action: The Mineral Intensity for the Clean Energy Transition* (Minerale pentru politici climatice: intensitatea mineralelor pentru tranziția către o energie curată), Climate-Smart Mining Facility, 2020.

([11]) *U.S. Geological Survey, Mineral Commodity Summaries*, (Serviciul de expertiză geologică al SUA – Rezumat privind bunurile minerale), ianuarie 2023.

([12]) *Estimation of the Turkish Boron Exportation to Europe* (Estimarea exporturilor de bor din Turcia către Europa).

([13]) *Global value chains: potential synergies between external trade policy and internal economic initiatives to address the strategic dependencies of the EU* (Lanțurile de valoare globale: posibile sinergii între politica comercială externă și inițiativele economice interne pentru a aborda dependența strategică a UE), PE 702.582, martie 2023.

([14]) https://www.globalwitness.org/en/campaigns/natural-resource-governance/myanmars-poisoned-mountains/, 9 august 2022.

([15]) https://www.euronews.com/2023/03/27/europes-raw-materials-rush-does-not-justify-keeping-workers-in-the-dark-about-lithiums-dan

([16]) https://www.politico.eu/article/eu-commission-toxic-or-magic-batteries-industry-freaks-out-over-proposal-to-classify-lithium-as-a-toxin/

([17]) https://www.ft.com/content/c918587e-b7f9-48e7-9389-b9132ec5a14f

sănătatea și siguranța la locul de muncă a lucrătorilor care utilizează aceste materii prime, în conformitate cu standardele internaționale. CESE solicită statelor membre ale UE care nu au făcut încă acest lucru să ratifice cele două convenții fundamentale ale OIM 155 și 187 privind sănătatea și securitatea la locul de muncă, care consacră dreptul la un mediu de lucru sigur ([18]).

2.1.8. Gama largă de date disponibile arată că distrugerea mediului, confiscarea terenurilor, recrutarea de miliții brutale (având, în unele țări, legături cu puterea), creșterea cererii de pământuri rare și de energie verde au amplificat în mod dramatic abuzurile locale într-o serie de situații.

3. **Acțiunea UE și sustenabilitatea lanțurilor valorice**

3.1. În 2020, Comisia Europeană a lansat **Alianța europeană pentru materii prime** (*European Raw Materials Alliance* – ERMA) pentru a adapta legislația și a construi ecosisteme industriale ale UE mai reziliente.

3.2. La 1 februarie 2023, UE a lansat **Planul industrial al Pactului verde** (*Green Deal Industrial plan* – GDIP), cu cele două instrumente ale sale: Regulamentul privind industria care contribuie la obiectivul zero emisii nete (*Net-Zero Industry Act*) și Actul european privind materiile prime critice (*Critical Raw Materials Act*).

3.3. Strategia europeană ([19]) identifică obiective pe termen lung pentru a asigura o mai mare autonomie europeană la nivel mondial, dar ar trebui, de asemenea, să vizeze promovarea unei noi strategii față de țările terțe furnizoare, corelând strâns interesele economice și comerciale ale UE cu respectarea obligațiilor în materie de drepturi sociale și de muncă în temeiul dreptului Uniunii, al dreptului internațional și național, al contractelor colective și al dreptului internațional al mediului. Un studiu specific se referă la metodologia de analiză socială a ciclului de viață (*social life cycle assessment*) ca instrument pentru a aproviziona în mod responsabil Europa cu materii prime ([20]).

3.4. O cercetare efectuată de Associated Press (AP) relevă că pământurile rare nu au fost incluse în regulamentul UE ([21]) privind mineralele extrase în zone de conflict. Regulamentul urmărește să prevină sau să reducă aprovizionarea cu minerale din regiuni în care profiturile finanțează conflictele armate, dar se referă doar la un număr limitat de minerale: staniu, tantal, tungsten și aur (3TG) provenind din Republica Democratică Congo, din țările învecinate sau din alte zone cu risc ridicat. Într-o declarație a CE au fost evidențiate deficiențe în supravegherea lanțului de aprovizionare care se extinde până în Europa, afirmându-se că „încă nu este clar cum" va funcționa o eventuală inițiativă a Chinei de reglementare a pământurilor rare ([22]).

3.5. Parteneriatul pentru securitatea mineralelor din 2019 (*Mineral Security Partnership*) – inițial încheiat între Statele Unite, Canada și Australia, cărora li s-au alăturat Finlanda, Franța, Germania, Japonia, Coreea, Suedia, Regatul Unit și Comisia Europeană – urmărește să promoveze producțiile responsabile și aprovizionarea sigură cu minerale esențiale pentru economia mondială și securitatea națională. Aceasta este o strategie care răspunde preocupărilor crescânde legate de dependența de importurile de minerale critice, esențiale pentru realizarea produselor de înaltă tehnologie ([23]).

([18]) *Occupational Safety and Health Convention* (Convenția privind securitatea și sănătatea în muncă), 1981 (nr. 155), *Promotional Framework for Occupational Safety and Health Convention* (Convenția privind cadrul promoțional pentru sănătate și securitate în muncă), 2006 (nr. 187).

([19]) Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a unui cadru pentru asigurarea aprovizionării sigure și durabile cu materii prime critice și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 168/2013, (UE) 2018/858, (UE) 2018/1724 și (UE) 2019/1020 (COM/2023/160 final). Regulamentul stabilește criterii de referință clare pentru capacitățile naționale de-a lungul lanțului de aprovizionare cu materii prime strategice și pentru diversificarea aprovizionării UE până în 2030: din consumul anual al UE, cel puțin 10 % – pentru extracție, cel puțin 40 % – pentru prelucrare, cel puțin 15 % – pentru reciclare. De asemenea, nu mai mult de 65 % din consumul anual la nivelul Uniunii al fiecărei materii prime strategice prezente în orice etapă relevantă de prelucrare nu trebuie să provină dintr-o singură țară terță.

([20]) https://doi.org/10.1007/s11367-019-01678-8

([21]) Regulamentul (UE) 2017/821 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 mai 2017 de stabilire a unor obligații de diligență necesară în cadrul lanțului de aprovizionare care revin importatorilor din Uniune de staniu, tantal și tungsten, de minereuri ale acestora și de aur provenind din zone de conflict și din zone cu risc ridicat (JO L 130, 19.5.2017, p. 1).

([22]) https://apnews.com/article/technology-forests-myanmar-75df22e8d7431a6757ea4a426fbde94c

([23]) https://www.state.gov/minerals-security-partnership/, 14 iunie 2022.

3.6. CESE sprijină obiectivele **Alianței europene pentru materii prime**, **lansată de UE în 2020**, și subliniază că, încă din **avizul său pe tema „Lanțuri de aprovizionare durabile și locuri de muncă decente în comerțul internațional"** ([24]), a subliniat acțiunile necesare pentru a garanta că obiectivele de respectare a drepturilor omului și a muncii decente nu au un caracter rezidual în politicile comerciale și în guvernanța corporativă, începând cu diligența necesară (există o propunere de directivă a UE), care ar trebui consolidată de-a lungul întregului lanț valoric, astfel cum se prevede parțial în legislația franceză și germană ([25]).

3.7. Adoptarea de politici și programe pentru o economie circulară, care să implice partenerii sociali și societatea civilă încă din faza de proiectare, ar putea completa cu succes demersul, ar crea noi piețe pentru reciclarea materiilor prime rare și ar reprezenta un potențial imens de creare de locuri de muncă în economia circulară pentru materiile prime secundare și reciclare. Unele studiile relevă un potențial de 700 000 de noi locuri de muncă până în 2030 ([26]). Însă, pentru ca acest lucru să se întâmple, sunt necesare mai multe stimulente și un angajament la nivel european și național ([27]).

3.8. CESE solicită, de asemenea, monitorizarea punerii în aplicare efective a Directivei privind raportarea nefinanciară și să se depună eforturi pentru a depăși caracterul voluntar al instrumentelor de protecție a drepturilor omului și lucrătorilor, în „sinergie cu programul privind comerțul internațional și investițiile" ([28]).

3.9. CESE observă că, în pofida angajamentului important al CE, țările europene sunt în mare întârziere și sunt divizate în ceea ce privește adoptarea unei strategii comune de reducere a problemelor de aprovizionare cu materii prime contractate până în prezent – pentru minerit și rafinare – cu țări care sunt foarte puțin responsabile din punct de vedere social și ecologic.

3.10. Studiul PE ([29]) privind lanțurile valorice și sinergiile cu politicile comerciale stă la baza unei rezoluții ([30]) adoptate recent, care merge în direcția corectă, îndemnând țările europene să elaboreze o nouă politică industrială pentru a aborda în mod structural și coerent autonomia strategică a UE în sectoare-cheie, fără a încetini obiectivele de tranziție ecologică prevăzute în Pactul verde și asigurând standarde sociale și de muncă de-a lungul întregului lanț de producție.

3.11. Va fi esențial **să se creeze alianțe cu guverne care împărtășesc aceeași viziune** și o sinergie puternică cu guvernele democratice și să se adopte măsuri care să asigure sinergia între respectarea drepturilor fundamentale ale lucrătorilor și protecția mediului. În prezent, multe guverne au alocat resurse financiare semnificative pentru a face față acestor provocări: SUA – prin **Legea privind reducerea inflației** (*Inflation Reduction Act*), India – printr-o serie de stimulente în sectorul bateriilor și al energiei fotovoltaice, iar Japonia – printr-un plan de investiții de aproximativ 140 de miliarde EUR. Unul dintre obiectivele Acordului UE-SUA privind materiile prime critice este ca pământurile rare extrase sau prelucrate în UE să fie considerate, de asemenea, ca fiind *produse în SUA*, în conformitate cu Acordul SUA-Japonia ([31]).

([24]) Avizul Comitetului Economic și Social European pe tema „Lanțuri de aprovizionare durabile și locuri de muncă decente în comerțul internațional" (aviz exploratoriu) (JO C 429, 11.12.2020, p. 197).

([25]) Este importantă referirea la reglementarea franceză din 2017 privind diligența necesară și la cea adoptată recent în Germania, în februarie 2023.

([26]) *European Circular Economy Stakeholder Platform*, *Impacts of circular economy policies on the labour market* (Platforma europeană a părților interesate pentru economia circulară, „Efectele politicii din domeniul economiei circulare asupra pieței forței de muncă"), 2018.

([27]) *Securing sustainable raw materials supply in Europe. IndustriAll Europe's recommendations for 'Critical Raw Materials Resilience'* [Garantarea aprovizionării durabile cu materii prime în Europa. Recomandări ale organizației sindicale IndustriAll Europe pentru „reziliența privind materiile prime critice"], Bruxelles, 10 iunie 2021, IndustriAll 129/2021.

([28]) Avizul Comitetului Economic și Social European pe tema „Lanțuri de aprovizionare durabile și locuri de muncă decente în comerțul internațional" (aviz exploratoriu) (JO C 429, 11.12.2020, p. 197).

([29]) *Global value chains: potential synergies between external trade policy and internal economic initiatives to address the strategic dependencies of the EU* (Lanțurile de valoare globale: posibile sinergii între politica comercială externă și inițiativele economice interne pentru a aborda dependența strategică a UE), PE 702.583, martie 2023.

([30]) Rezoluția Parlamentului European din 16 februarie 2023 referitoare la o strategie a UE de stimulare a competitivității industriale, a comerțului și a locurilor de muncă de calitate [2023/2513(RSP)] (JO C 283, 11.8.2023, p. 18).

([31]) *Will the scramble for rare earths produce a transatlantic trade accord?* (Cursa pentru pământuri rare va duce la un acord comercial transatlantic?), Cecilia Malmström (PIIE), 6 aprilie 2023.

3.12. CESE consideră că aceste acorduri bilaterale ar trebui să fie integrate într-un cadru G7 pentru o strategie comună privind comerțul cu pământuri rare, cu angajamentul economiilor importante de a proteja, de asemenea, standardele sociale și de mediu în țările în care sunt extrase și rafinate.

Bruxelles, 20 septembrie 2023.

Președintele
Comitetului Economic și Social European
Oliver RÖPKE